

DEN NORSKE KIRKE

Nord-Hålogaland bispedømmeråd

Kultur- og kirkedepartementet
Kirkeavdelingen
Postboks 8030 Dep.
0030 OSLO

Dato: 10/25/2005

Vår ref.: 05/202-2 MG

Deres ref.: 2004 / 03511 KIF

Kommunale presteboliger - høringsuttalelse vedrørende oppgavefordelingen mellom bispedømmeråd, kommune og Opplysningsvesenets fond

Vi viser til brev av 19.09.2005 og rapport fra arbeidsgruppe nedsatt av Kultur- og kirkedepartementet, vedrørende revisjon av regelverket rundt utgiftsrefusjonen til kommunene knyttet til drift av presteboliger. Denne rapporten berører i liten grad de prosedyremessige sidene ved saksfeltet, bispedømmene er derfor bedt om å gi en uttalelse rundt dette.

Generelt

Når det gjelder selve rapporten, vil vi umiddelbart komme med en kommentar. Hvis det viser seg å være slik, - som utvalget for så vidt også konkluderer med -, at det er de største og dyreste boligene som kommer godt av det ved en eventuell omlegging, ser det ut som om at store deler av boligmassen i vårt bispedømme kommer dårlig ut.

Dette gjelder i særlig grad boliger i kommuner som i utgangspunktet allerede er hårdt presset, både en del kystkommuner i Finnmark og også "storbykommunen" Tromsø. Til tross for at det er kommunenes lovpålagte ansvar å stille til rådighet tilfredstillende tjenesteboliger for prestene, ser vi at mange kommuner nedprioriterer f.eks vedlikehold av boliger. Som regel er det økonomiske motiver, fordi mange kommuner sliter ganske mye med å opprettholde lovpålagte oppgaver. Det finnes tilfeller hvor boligene har vært så dårlig vedlikeholdt over tid, at de til slutt er blitt ubeboelige.

Vi har minst to ferske eksempler om det i vårt bispedømme. Når slikt skjer skaper det uverdige forhold for våre ansatte som faktisk er ansatte med boplikt.

Selv om kommunene har lovpålagt plikt til å skaffe/ vedlikeholde tjenesteboliger for prester, skjer det ofte i praksis at særlig vedlikehold nedprioriteres. Vi som bispedømmeråd har ingen andre sanksjonsmuligheter overfor kommunene enn å få stoppet refusjonene til de kommunene som ikke opprettholder sin plikt. Det går naturligvis sterkt utover de kommunene det gjelder, men vårt anliggende som arbeidsgiver kommer sterkt i fokus når slikt skjer.

Å ikke ha tilfredstillende boliger gjør det vanskelig å rekruttere prester til å søke stillinger i disse kommunene, og også vanskelig å få prester til å bli værende over tid. På den måten blir menighetene også sterkt berørt. Denne virkeligheten er det vi forholder oss til i vår virksomhet. Likevel ser vi det som positivt at det settes fokus på

refusjonsordningen. Kan beregningsmåtene bli bedre og mer riktige er alle sannsynligvis tjent med det, men hvis konsekvensen er det som arbeidsgruppen konkluderer med i rapporten, kan det late til at en del kommuner i vårt bispedømme blir til dels sterkt negativt berørt av dette.

Ut fra den oversikten som fremlegges i vedlegg 2 i rapporten, vil det være rundt **20%** av kommunale presteboliger i Nord Hålogaland bispedømme som kommer dårligere ut ved en eventuell omlegging av refusjonsberegningen. Dette gir grunn til bekymring.

Oppgavefordelingen:

En eventuell omlegging av beregningsmåten for refusjonene vil, -slik vi forstår arbeidsgruppens rapport-, også føre til enkelte endringer i oppgavefordelingen mellom Opplysningsvesenets fond og bispedømmeadministrasjonene.

Den nye ordningen legger opp til at bispedømmene årlig skal sende oversikt til fondet over boligene hvor det angis anskaffelseskostnader og boligens areal. Boligens alder vil ikke lengre ha vesentlig betydning. Det legges videre opp til at fondet sjøl beregner refusjonene for hver enkelt bolig ut fra disse opplysningene, dermed faller ordningen med at bispedømmene beregner refusjonssats for hver enkelt bolig bort. Dette anser vi for å være en utvikling i riktig retning. Vi får en arbeidsoperasjon mindre å forholde oss til, og vi syns at det isolert sett er greit. Under forutsetning av at fondet sender oversikt til bispedømmene over hva refusjonene blir, ser vi det som uproblematisk. Mange kommuner ringer fra tid til annen og har spørsmål om disse tingene, det er derfor viktig at vi har en slik oversikt.

Når det gjelder den generelle oppgavefordelingen knyttet til saker som angår de kommunale presteboligene, kan det være verdt å se nærmere på denne. Spesielt fordi det er mange aktører involvert slik dagens ordning er, dermed mange hensyn å ta. Noe som gjerne gjør at saksbehandlingstiden strekker ut i tid. Det er for eksempel slik, at når en ny prestebolig skal godkjennes må det etter dagens ordning hentes inn uttalelser både fra menighetsråd, sokneprest og prost, samt presteforeningens regionale boligombud. I forkant av dette skal menighetsmøtet på stedet gi en uttalelse om hvor boligen skal ligge. Mange aktører. Bispedømmerådet gir, etter at saken er fremlagt for opplysningsvesenets fond, kommunene pålegg om å skaffe til veie bolig som kan stilles til rådighet. Skal saksgangen gå raskest mulig og smidigst mulig, er man avhengig av klare informasjonslinjer/ kommunikasjonslinjer mellom alle partene som er involvert. Vanskelig å si hvilken ordning som skulle kunne erstatte den gjeldende. Likevel kan etter vårt syn en gjennomgang være nyttig.

Den øvrige fordelingen mellom f.eks prost, regionalt boligombud og biskopen som godkjennelsesorgan, oppleves å være slik den bør være. Ved besiktigelser av boliger er det prosten som tar initiativ til dette, i samarbeid med det regionale boligombudet. Rapport sendes bispedømmet. Er det ting som kommunene må gjøres oppmerksomme på, tar vi de nødvendige initiativ i forhold til disse.

Den største utfordringen når det gjelder forvaltningen av kommunale presteboliger, er kommuner som ikke klarer å utføre sine lovpålagte plikter på grunn av dårlig økonomi. Det er ganske utbredt i vårt bispedømme, spesielt vedlikeholdsproblemer av disse boligene. Man kan naturligvis tenke seg at kommunene nedprioriterer disse tingene, men det blir en påstand vi ikke har direkte belegg for å komme med. Vi vet også positivt at mange kommuner sliter økonomisk.

I denne sammenheng mister fokuset rundt dette med hvordan oppgavene fordeles, og saksgangen ellers, litt av sin viktighet.

Med vennlig hilsen

Oddgeir Stenersen e.f
stiftsdirektør

Mirjam Gimsøy
førstekonsulent
Direkte innvalg: 77603981